

LakSu JÄSEN TIEDOTE 1/2009

Puheenjohtajan terveiset:

Moi Sukeltajat!

Kesä meni enemmän ja vähemmän sukeltaessa, ehdittiin pitää pari leiriä ja omatoimisia matkojakin eli sukellustoiminta pyöri aktiivisesti. Aina kun porukalla touhutaan, niin sattuu ja tapahtuu. Esim. pääleiri oli mielenkiintoinen yhteisleiri Valkeakoskelaisten kanssa ja veneeseen hankittiin uutta kalustoa vanhan rikkoutuessa. Aktiivinen sukelluskesä on nyt takana ja aktiivisempien sukeltajien sukellustalvi edessä. Osaavalle ja asiantietävälle sukeltajalle jää ei ole kuin hidaste. Katset suunnataan uuteen kauteen uusin ajatuksin.

T: M. Passi, Puheenjohtaja

LakSun pääleiri Suomenlahdella 24.-30.7.'09

Vuosi oli taas vierähtänyt siitä, kun viimeksi nostimme sukellusvarusteet M/S Orbiitin kannelle. Edessä olisi viikko merellä, johon mahtuisi sekä vauhtia ja vaarallisia tilanteita, että leppoisaa yhteiseloä kesäisellä Suomenlahdella.

Teksti ja kuvat: Antti Jormanainen

Kesän pääleirin valmistelu aloitettiin jo viime vuoden puolella, kun vuosikokouksessa lyötiin lukkoon kesän pääleirin pitopaikka ja -aika. Viime vuoden merileirin pienen osanottajamäärän takia päätettiin tänä vuonna kokeilla yhteisleirin järjestämistä Valkeakosken urheilusukeltajien kanssa. Kokeilu oli erittäin onnistunut. LakSun osanottajapaikat menivät nyt kuin kuumille kiville ja saimme paitsi lisää sukelluskavereita, myös kustannuksia jaettua.

Aikataulujen sovittelu näin suurelle porukalle onnistui yllättävän helposti. Tosin Anssi sai soittaa toisenkin puhelun, ennenkuin Orbiitilta löytyi vapaa ja enemmistölle sopiva viikko heinä-elokuun vaihteesta.

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Merivoimien sukeltajat olivat tv:stä tutun kouluttajansa johdolla harjoittelemassa Wasan hyllyllä. Pienten neuvottelujen jälkeen ankuroidimme samalle hyllylle ja saimme aitiopaikalta seurata ammattilaisten työskentelyä. Sää oli mitä mainioin.

Tomi ja Pertti ihmettelivät tietokoneen sielunelämää

Toni, jolta riittää hätätilanteessa kaasua kaverillekin

Suomen suvi ja Suomen lippu.
Anssin mielestä asiat on kohdallaan ja
hymy on herkässä

Perjantai 24.7.

Reissu käynnistyi seurakämpältä kamojen pakkaamisella. Anssin Transportterin perälle nostettiin omien kamojen lisäksi kolme varastopulloa happea, kaksi heliumia ja seuran pääkompressori. M/S Orbiit oli aikaisemmin päivällä lähtenyt Helsingistä mukanaan **Mika Passi, Tomi Knaapila, Juha Myllykangas** ja Valkeakosken sukeltajista **Merja ja Jari Huotari** sekä **Sanna, Seppo, Esa ja Toni**. Laivan kapteenina toimi **Pekka Vuolukka**, kansimiehenä haukansilmäinen **Antti-Jussi** ja keittäjänä aina hyväntuulinen **Elli**.

Alus oli päivällä ankkuroitunut Helsingin edustalla ns. hylkypuistoon, tarkoituksenaan jatkaa illaksi Porkkalan, josta ryhmän jälkiosa nousi alukseen. Matkalla kuitenkin kuulimme, että laiva saapuisi satamaan oletettua myöhemmin, koska Orbiitin ankkuriketju oli takertunut Coolaroon keulapiikkiin ja lopulta lukuisten irrotusyritysten jälkeen katkennut, joten alus oli nyt vara-ankkurin varassa.

Oltiin jo pitkällä lauantain puolella, kun lopulta päästiin lastaamaan tavaroita laivaan. Laivaan nousivat nyt allekirjoittaneen lisäksi **Pertti Rislakeus, Anssi Ämmänkoski ja Esko Paloniemi** sekä **Sari ja Tommi Innala**.

Lauantai 25.7.

Alko ja tynnyrihylky (8–19 m)

Keli ei ollut kovin kutsuva, joten ankkuroiduttiin suojaiseen Stor Träskön suojaan ja tehtiin suunnistusharjoitus 1880-luvulla uponneen kalkkilastissa uponnut Alkon hyllylle. Seurattiin Anssin kanssa 8 metrin käyrää kohteelle, joka ei viime vuodesta ainakaan ollut ehostunut. Noustiin vähän aikaa hylkyä kierreltyämme pintaan ja otimme kompoassisuunnan poijulla merkitylle ”tynnyrihyllylle”. Itse hylkyä ei löytynyt, mutta paljon lautarojua kuitenkin. Lopulta annoimme periksi ja nousimme pintaan – noin neljä metriä poijun vieressä... Otettiin uusi suunta kohti tukialusta, pantiin pullo täyttymään ja lähdettiin saunaan.

Sunnuntai 26.7.

Klaus Oldendorff (maks. 33.2 m)

(maks. tarkoittaa tässä oman sukellukseni maksimisyvyttä – ei hyllyn)

Suuren ryhmän kanssa sukeltamisessa on aina suuri sähläyksen mahdollisuus ja niin kävi nytkin. Anssin puvunletku ei pysynyt kiinni, joten muutettiin suunnitelmaa ja meninkin alas Pertin parina. Normaalisti tarkistan hengityskaasun määrän pohjalle päästyäni, mutta nyt se jäi tekemättä...

Kierrettiin aluksen peräpäätä ja käytiin tarkastamassa varapotkuri ja ruori. Tässä vaiheessa vilkaisin ensimmäistä kertaa painemittaria, joka näytti 20 baria. Tarkistin välisillan, joka oli auki ja molemmat venttiilit, mutta mittarin lukema ei siitä muuttunut, joten uin Pertin luokse ja selitin tilanteen.

Pienen neuvonpidon jälkeen turvauduin seurojenväliseen yhteistyöhön ja lähdin kaasua jakaen nousemaan Koivuniemen Tonin kanssa kanssa pohjalta. Nousu tapahtui oppikirjan mukaisesti.

Jälkeenpäin pohdimme, mistä kaasun loppuminen oli johtunut, enkä keksinyt muuta syytä, kuin että välisilta oli kuin olikin ollut kiinni täytön aikana.

Eskolle tuli sukelluksen jälkeen sukeltajataudin oireita ja happipulloa tarvittiin.

Wasa (maks. 42,7 m)

Uutta matoa koukkuun. Sunnuntain toinen sukellus tehtiin 1923 Porkkalan edustalle uponneen s/s Wasan hyllylle. Jouduttiin uimaan jonkin verran pintauintia, ennenkuin päästiin Anssin kanssa laskeutumaan hyllylle.

Wasan hylky on katkennut brygan etupuolelta. Kierrettiin hyllyn takaosaa ja kurkisteltiin aukoista uumeniin. Hyvä näkyvyys. Löysin mm. hienoja puupaneliovia.

Noustaessa huomattiin, että HeLO₂, joka oli minulla nyt ensimmäistä viikkoa käytössä, laski huomattavasti pidemmät nousuajat kuin Anssin Vytec. Liekö osuutta ollut myös konservatiivisemmillä ikäasetuksilla? Pinnalla jouduttiin kovahkossa aallokossa turvautumaan hinaukseen.

Tomillekin oli ilmaantunut sukeltajataudin oireita. Illalla rantauduttiin Porkkalaan, josta Tomi joutui jatkamaan Helsinkiin painekammioon. Tilalle otettiin **Anttilan Pekka** ja valkeakoskisten **Riku ja Frank**. Illalla vaihdettiin kipparia ja ruoriin tarttui **Lauri Eskola**.

Maanantai 27.7.

Gordyi (maks. 50 m)

Etukäteen sukellukseen toi ylimääräistä kutinaa tieto siitä, että kyseessä on viikon syvin sukellus. 50 m:n raja tulisi nyt rikottua.

Vanha venäläinen hävittäjä, Gordyi, on upotettu 2. maailmasodan aikana Porkkalan edustalle. Mentiin alas nousuköyttä myöten ja siitä reeliä pitkin komentosillalle. Hylky on jonkin verran verkkojen ja troolien peitossa, mutta niitä kartaen sukellus sujui turvallisesti. Hylky on aika pahasti ruostunut – murtuu koskettaessa. Näin yhden messinkiset mittarit ja ehjän messinkisen lampun. Näin myös sotaisasta menneisyydestä muistuttavan tykinpiipun joka vielä urheasti osoittelee uteliaita sukeltajia.

Mika oli kiinnittänyt nousuköyteen strobon, mikä helpotti huomattavasti hahmotamaan hylkyä ja sijaintia nousuköyteen nähden. Loistava keksintö.

Tiistai 28.7.

Eira (maks. 32 m)

Viime vuonna kaiverrettiin Anssin kanssa Eiran brygaan vaimojen nimikirjaimet. Ne eivät enää olleet näkyvissä, eikä nyt ruvettu enempiä raiskaamaan jo muutenkin kovia

kokoneen laivan hylkyä. Viime vuonna näkyvyys hyllyllä oli loistava. Laivan saattoi nähdä reelingistä toiseen yhdellä silmäyksellä. Tänä vuonna näkyvyys ei ollut lähimainkaan samaa luokkaa.

II sukellus Eira (maks 34,5 m)

Mentiin hyllylle, mukana Anssi ja Frank, jonka tietokone oli mennyt edellisellä sukelluksella tilityn. Mentiin alas ryhmänä ja pysyttiin hyvin yhdessä. Alhaalla edelleen huono näkyvyys, joten päätettiin lopettaa sukellus lyhyeen. Kierrettiin brygaa ja tultiin nousuköyttä pitkin ylös. Frank noudatti sleittiin kirjoitettamaansa suunnitelmaa syvemmälle ja pidemmälle sukellukselle, joten decoitiin 15 minuuttia, vaikka tietokoneet näyttivät suoranousua. Piirreltiin rumia kuvia ajan kuluksi.

Keskiviikko 29.7.

Wasa (maks. 43,9 m)

Kohteella oli tullessamme ankkuroituneena merivoimien uisko 210, jolla miehistössä mm. Röhrin dokumentista tuttu kouluttaja. Pienten neuvottelujen jälkeen saatiin veneet paikoilleen ja päästiin veteen. Minä ja Anssi kerrankin ensimmäisenä. Kierrettiin hylkyä, jossa armeijan sukeltajat suorittivat typpikoetta sitomalla solmuja veden alla 40 m:n syvyydessä. Löysin perästä lampun sokkelin ja Anssilta irtipäässeän koirahaan.

Tultiin nousuköyttä pitkin ylös ja vietettiin todella kauan decoissa. Täytynee tutkia manuaalia tarkemmin. Ylöspäin mentäessä vastaan tuli armeijan sukeltaja ja kohta perässä nousuköyttä pitkin alaspäin puhelimen kaapeli. Tultiin ylös uiskon kyljen vierestä ja vaihdettiin muutama sana, ennenkuin sukeltettiin veneen alitse nousuköydelle ja siitä narua pitkin takaisin Orbiitille. Jälkiruoaksi kapteenin pyynnöstä Olavinpäiväkakkua.

II sukellus Wasa (maks. 46,5 m)

Keli oli nopeasti koventunut, mutta päätettiin kuitenkin sukeltaa. Ryhmässä Juha, Anssi ja minä. Alas mentäessä Juhan spooli oli irronnut ja sotkeuduin itsekin narun. Pertti katkaisi narun 10 m:n syvyydessä. Lähdettiin uudestaan laskeutumaan. Nähtiin ruori ja Anssi löysi samanlaisen lampun sokkelin, kuin minä aikaisimmalla sukelluksella. Päästiin kurkistelemaan laivan vessaan, jonka seinät olivat hienoa puupanelityötä.

Pinnalla huomattiin, että poijulta laivaan tuleva köysi oli kietoutunut ankkurin ympärille. Korkeassa aallokossa Juha ja Anssi yrittivät irrottaa köyttä, mutta saivat vain toisen puolen irti. Juha sotkeutui köyteen, kuin hyönteinen hämähäkin verkkoon, menetti räpylän ja annostaja irtosi suusta. Taisi tulla nieltyä vähän merivettäkin.

Päästyäni kannelle pintamiehemme Jari Huotarinen oli jo kiskomassa kuivapukua päälle ja hyppäsi mereen leikkaamaan Juhaa irti köysistä. Irrotus onnistui ja autettiin Juha köyden avulla keulan ohi nousutikkaille. Sen jälkeen Jari meni uudestaan veteen kiinnittämään poijulta tulevan narun uudelleen loppuryhmää varten.

Torstai 30.7.

Sundsborg (maks. 35,4 m)

1929 uponnut rahtialus. Mielenkiintoinen kohde, mutta huono näkyvyys. Hyllylle on mukamas rakennettu kolme eri vaativuusasteista merkittyä sukellusreittiä, mutta jäivät ainakin meiltä näkemättä. Pekka oli vetänyt reelin, joka meni aivan ruorin vierestä,

mutta missattiin se silti Anssin kanssa. Pekka lupasi laittaa seuraavalle reissulle vilkkuvalot ja opaskyltit...

II sukellus Klaus Oldendorff (maks. 34,7 m)

Oli tullut reissun viimeisen sukelluksen aika. Ja yllättäen siitä tulikin reissun paras. Näkyvyys oli muuttunut neljän päivän aikana niin hyväksi, että silmien totuttua hämärään sammutettiin lamput ja katseltiin hartaana upeaa näkymää. Koko laiva näkyi kuin kuun valaisema maisema. Nähtiin ankkuri, varapotkuri ja peräsin. Katseltiin laivan uumeniin. Skyletti näkyi kokonaisuudessaan. Hieno kohde ja mahtava päätös seikkailurikkaalle viikolle.

Nousimme illalla laiturille Porkkalassa ja pakattuamme auton suuntasimme keulan kohti kotia. Porkkalasta Orbiit jatkoi matkaa kohti Helsinkiä mukanaan vielä osa porukasta, tarkoituksenaan poiketa menomatalla irrottamassa viikko sitten irronnut ankkuriketju...

AJ

*Klaus Oldendorff, Skylet keskilaivan takaosassa
Kuva hylt.net, Janne Reinikainen 2006*

Humminbird 997CX Si Combo laajakuvaplotteri viistokaiulla

LakSu on päivittänyt kalustoa ja hankkinut Humminbird 997CX Si Combo (Si = Sidemaging) viistokaiuin, joka antaa paitsi hyvät navigointitiedot, myös reaaliaikaista kuvaa vedenalaisista pohjanmuodoista ja pohjalla makaavista esineistä. Tämä antaa aivan uudet mahdollisuudet vedenalaiseen etsintätyöskentelyyn.

Pertti on luvannut pitää 10 minuutin esitelmän laitteesta vuosikokouksen yhteydessä.

Vuosikokous ja pikkujoulu

Lakeuden Sukeltajat ry:n vuosikokous pidetään BW CityHotel Wall Streetillä lauantaina 28.11.2009

klo 17.00 vuosikokous
klo 19.00 sauna
klo 21.00 jouluillallinen seisovasta pöydästä.

Illallisen hinta n. 25-30 eur / henki.
Jos haluat osallistua ruokailuun, ilmoittaudu 24.11. mennessä petri.lepisto(at)ensto.com

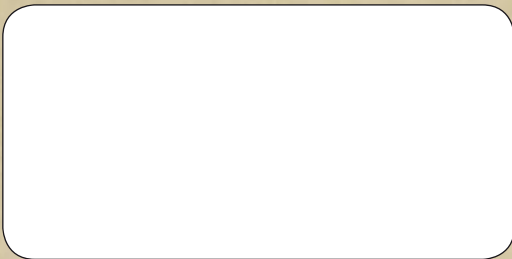
Tervetuloa!

PS. Varaa mukaan 5 eur pikkujoululahja

Lakeuden sukeltajien

JÄSENTIEDOTE
1/2009

Merkkaa kalenteriin:
Vuosikokous ja
pikkujoulut
la 28.11.2009

Lakeuden Sukeltajat ry
Nevakuja 7
61400 YLISTARO

